

PER AMOR A LA VALL

Aquest llibre us suggereix què hi heu de menjar, a la Vall de Boí, i us ensenya a fer-ho si voleu avançar una passa més en el descobriment (o redescobriment) de la Vall, tot acompanyat de fotografies ben engrescadores que conviden a viatjar-hi ara mateix

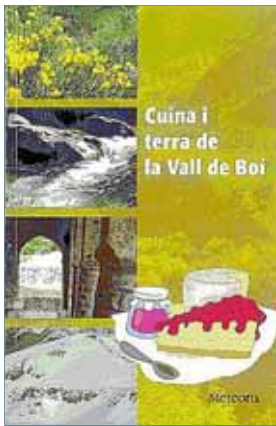

Text: **Sebastià Bennasar**
ballaruga1@gmail.com

Malgrat la seva grandíssima importància, els estudis històrics poques vegades s'han ocupat de les dones i del poble senzill. Aquesta tendència només ha estat invertida en les darreres dècades, i gràcies a això hem anat descobrint moltes més coses sobre la nostra història i, per tant, ens hem pogut estimar més com a poble. Una d'aquestes dones de les quals sabem ben poques coses és Isabel d'Erill, la mare de Ramon Llull, que arribà a Mallorca poc després de la Conquesta amb els primers repobladors i parí aquí aquest geni universal de les lletres que fou Llull. Tot fa pensar que aquesta Isabel d'Erill estava emparentada d'alguna manera no gaire llu-

nyana amb aquells poderosos senyors que foren els Erill que, en l'edat mitjana, governaren el territori pirinenc que actualment coneixem com a Alta Ribagorça. Per tant, els lligams illencs amb aquest bocí del Pirineu són, ni que sigui tangencialment, intensos.

Potser sorprendrà aquesta entrada per parlar d'un llibre tan singular com és *Cuina i terra a la Vall de Boí*, que publicà l'editorial Meteora a final de l'any passat amb text d'Albert Moyes Ferrero i un receptari a càrrec de diverses cuineres de la Vall. Doncs si aclarim que aquest treball no és ni una guia ni un llibre de cuina, sinó un magnífic treball que fusiona disciplines com la biologia, l'agricultura, l'antropologia, l'etnografia i la geografia, per ventura podrem veure fins a quin punt són importants les arrels per par-

lar d'aquesta obra. *Cuina i terra a la Vall de Boí* és un acurat recorregut per les quatre estacions de l'any d'un dels territoris més interessants dels Pirineus vatalans, on es concentren, entre altres meravelles, el Parc Nacional d'Aigüestortes i les esglésies romàniques que han val-

gut a la Vall la consideració de Patrimoni de la Humanitat. Aquest recorregut pel calendari i pels productes que s'hi poden consumir en les diferents èpoques de l'any acaba definint i marcant la disposició de les receptes que es troben al llibre, i que ens ofereixen algunes joies com els fideus a la cassola, el bacallà a l'estil de Taüll, l'amanida de rovellons, els canelons freds, l'espata de corder farcida, la *mousse* de móres de la Ribagorça, els canelons de ceps, el fretxinat, el palpís, la verdura

Un magnífic treball que fusiona la biologia, l'agricultura, l'antropologia, l'etnografia i la geografia

negra, la vianda i o els calamars farcits de bolets. Molts d'aquests plats ens parlen de l'amor per la terra i de la saviesa ancestral, quan cada cosa es menjava al seu temps.

El llibre és curt, de lectura fàcil i de transport d'identica condició: un volum amable per acompanyar-vos pels paratges de la Vall en qualsevol estació de l'any (tot i que, si voleu un suggeriment, aprofitau la calma assossegada del viatge tranquil un cop passat Totd Sants i abans de l'arribada del Pont de la Puríssima, quan a la Vall, si teniu sort, ja hi haurà caigut la primera nevada i quan tot s'alenteix i les xemeneies ja fa mesos que inunden la Vall d'aquella olor de llenya que només és superada, a primera hora de matí, per l'olor del pa acabat de fer). Aquesta no és una guia turística:

no us diu on heu d'anar a menjar ni on us heu d'allotjar. No, això ja ho descobrireu en altres indrets (per exemple, a la selecció bibliogràfica d'aquesta obra). Aquest llibre us suggereix què hi heu de menjar i us ensenya a fer-ho si voleu avançar una passa més en el descobriment (o redescobriment) de la Vall, tot acompanyat de fotografies ben engrescadores que conviden a viatjar-hi ara mateix. I us dona algunes pistes per entendre el comportament dels homes i dones d'aquest bocí de món, de les seves activitats i de com és possible que la unió entre la natura i el patrimoni hagin creat un espai privilegiat (que, tot i això, no escapa de les amenaces constructives i d'alguns bunyols de mal gust que s'haurien d'evitar en el futur) que llibres com aquests ajuden a descobrir des d'una altra perspectiva. I que vagi de gust.

Cuina i terra de la Vall de Boí
Albert Moyes i cuineres de la Vall de Boí

Meteora Editorial, Barcelona, 2010
143 pàgines / 17 €

AU IDÒ!, TOTHOM A APRENDRE CATALÀ!

Text: **Josep A. Calvo**
pepcalvoa@hotmail.com

El mercat editorial no deixa de produir material per ensenyar, divulgar i assimilar la llengua catalana. Els usuaris de les Illes Balears que tinguin un mínim d'interès per la llengua no cal que donin mil excuses per a no aprendre'n. En aquesta ocasió volia parlar-vos del llibre que ens ofereix Barcanova: *Au idò! Illes Balears · Català per a adults*.

Au idò!... és un material de Salvador Comelles, Teresa Garcia i Balasch, Joan M. Mas i Adrover, Jaume Oliver i Ferrà i Carme Vilà i Comajoan pensat per als usuaris adults de les Illes Balears. Es tracta, naturalment, d'un llibre fet amb cura i rigorositat que permet preparar-se per a l'obtenció del certificat de nivell avançat de català, és a dir, el nivell B2. Les perso-

Un llibre fet amb cura i rigorositat que permet preparar-se per a l'obtenció del certificat de nivell avançat de català

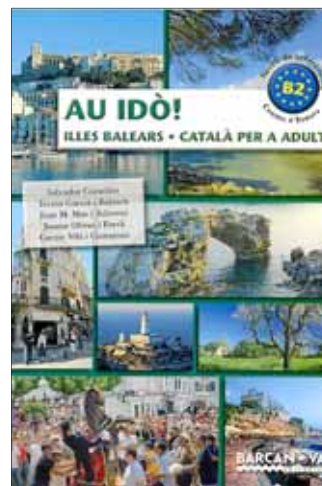
nes que opten a aquest certificat han de ser capaces de comunicar-se en situacions diverses quotidianes no gaire complexes amb correcció, fluïdesa i seguretat. La web de la Direcció General de Política Lingüística del Govern ens explica, entre altres coses, que "La persona que opta al certificat del nivell B2 (nivell avançat) ha de ser capaç de comprendre les idees principals i secundàries de textos més o menys complexos sobre temes tant concrets com abstractes, incloent-hi discussions tècniques en el camp de l'especialització professional. Ha de ser capaç d'expressar-se amb un grau de fluïdesa i d'espontaneïtat que ha de fer possible la interacció habitual amb parlants nadius sense que comporti tensió per a cap dels interlocutors". Amb *Au idò!...* comptam amb una eina més per assolir els objectius corresponents al nivell B2, ja que els continguts del llibre s'ajusten al Marc Comú de Referència per a les Llengües del Consell d'Europa.

Au idò!... està organitzat en 20

unitats que, segons ens aconsella el mateix llibre, es poden treballar a un ritme d'una per setmana. A més a més, l'organització de les unitats permet que aquestes es puguin treballar tant de manera presencial com de manera autònoma. El manual també compta amb un

solucionari, que s'ha de comprar a part. Així, els usuaris que estudien per lliure poden autocorregir-se els diferents exercicis, encara que sense la guia dels professors els poden quedar incomplets o no prou clars alguns aspectes de la llengua escrita i, sobretot, de la llengua oral, com la pronúncia genuïna dels sons.

Al llibre trobarem textos només per llegir-los, fer-hi activitats o per tenir-los de model. També comp-

ta amb propostes obertes d'expressió escrita i oral. Pel que fa a l'ortografia i la morfologia i la morfosintaxi *Au idò!...* ens proposa explicacions breus i sintètiques repartides als apartats i subapartats. Els exercicis treballen de forma progressiva l'ortografia, la morfologia, la derivació i el vocabula-

ri. El marc sociolingüístic inclou el procés de comunicació, és a dir, els elements (emissor, receptor, missatge...), els codis no verbals, les funcions del llenguatge, la història de la llengua catalana, l'estat actual de la llengua (domini lingüístic, els diferents estatus jurídics...), els usos de la llengua, que varien segons els usuaris (varietats geogràfiques, socials i històriques) o les varietats associades als usos (recordau que hi ha quatre

factors que determinen la tria d'un registre determinat: tema, canal, intenció i grau de formalitat). A més a més també fa algunes consideracions sobre la llengua estàndard. Sobre aquesta qüestió el llibre deixa ben clar que "L'estàndard del català no exclou les formes pròpies dels diferents dialectes. En els textos balears s'utilitzen les terminacions verbals pròpies i algunes formes lèxiques genuïnes en comptes de les principatines". Al llistat d'exemples inclou mots com nin, al·lot, hora-baixa, llinatge, caparrut, capell, ca, copinya, manco o aprimador.

El disseny del llibre és clar i ens ofereix les imatges i els diferents apartats a tot color, la qual cosa fa que el llibre sigui atractiu per als aprenents. Actualment, aprendre català ja no és un problema de recursos, sinó de la voluntat dels usuaris.

Au idò! Illes Balears · Català per a adults
Diversos autors

Barcanova Editorial, Barcelona, 2010
352 pàgines / 29,5 €